Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2014-2019

Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

2018/0318(NLE)

25.10.2018

***

ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΣΤΑΣΗΣ

σχετικά με την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για τη σύναψη της συμφωνίας περί καθεστώτος μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας με αντικείμενο δράσεις που εκτελούνται από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής στην πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας (COM(2018)0611 – C8-0000/2018 – 2018/0318(NLE))

Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

Εισηγητής: Bodil Valero

Υπόμνημα για τα χρησιμοποιούμενα σύμβολα

*	Διαδικασία διαβούλευσης
***	Διαδικασία έγκρισης
***I	Συνήθης νομοθετική διαδικασία (πρώτη ανάγνωση)
***II	Συνήθης νομοθετική διαδικασία (δεύτερη ανάγνωση)
***III	Συνήθης νομοθετική διαδικασία (τρίτη ανάγνωση)

(Η ενδεικνυόμενη διαδικασία στηρίζεται στη νομική βάση που προτείνεται στο σχέδιο πράξης)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ 5

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου για τη σύναψη της συμφωνίας περί καθεστώτος μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας με αντικείμενο δράσεις που εκτελούνται από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής στην πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας
(COM(2018)0611 – C8-0000/2018 – 2018/0318(NLE))

(Έγκριση)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου (COM(2018)0611),

– έχοντας υπόψη το [σχέδιο συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της FYROM](XXXXX/2018),

– έχοντας υπόψη την αίτηση έγκρισης που υπέβαλε το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 77 παράγραφος 2 στοιχεία β) και δ), το άρθρο 79 παράγραφος 2 στοιχείο γ), και το άρθρο 218 παράγραφος 6 δεύτερο εδάφιο στοιχείο α), της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (C8-0000/2018),

– έχοντας υπόψη το άρθρο 99 παράγραφοι 1 και 4, καθώς και το άρθρο 108 παράγραφος 7 του Κανονισμού του,

– έχοντας υπόψη τη σύσταση της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων (A8-0000/2018),

1. εγκρίνει τη σύναψη της συμφωνίας·

2. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει τη θέση του Κοινοβουλίου στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, καθώς και στις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών και της πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

α. Ιστορικό

Η πρόταση απόφασης του Συμβουλίου αποβλέπει στη σύναψη της συμφωνίας περί καθεστώτος μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας (FYROM) με αντικείμενο δράσεις που εκτελούνται από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής στη FYROM, όπως προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2016/1624 για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή.

Ο προαναφερόμενος κανονισμός προβλέπει διάφορες δυνατότητες συνεργασίας του Οργανισμού με τρίτες χώρες. Η έννοια της συμφωνίας περί καθεστώτος είναι η παροχή ενός νομικά δεσμευτικού πλαισίου για τις δραστηριότητες του Οργανισμού, στο οποίο τα μέλη της ομάδας με εκτελεστικές εξουσίες θα αναπτύσσονται στο έδαφος της τρίτης χώρας. Το άρθρο 54 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1624 ορίζει ρητώς ότι,, σε περιπτώσεις όπου σχεδιάζεται η ανάπτυξη ομάδων της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής σε τρίτη χώρα σε δράσεις όπου τα μέλη της ομάδας θα έχουν εκτελεστικές εξουσίες, ή όταν το απαιτούν άλλες δράσεις σε τρίτες χώρες, η Ένωση συνάπτει συμφωνία περί καθεστώτος με την οικεία τρίτη χώρα.

Σκοπός της συμφωνίας περί καθεστώτος είναι η κάλυψη όλων των πτυχών που είναι απαραίτητες για τη διεξαγωγή των δράσεων του Οργανισμού σε τρίτες χώρες. Επιπλέον, ορίζει το εύρος της επιχείρησης, την αστική και ποινική ευθύνη, καθώς και τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες των ανεπτυγμένων μελών των ομάδων. Οι συμφωνίες περί καθεστώτος θα πρέπει επίσης να διασφαλίζουν τον πλήρη σεβασμό των θεμελιωδών δικαιωμάτων και τη θέσπιση ειδικών μηχανισμών καταγγελιών που θα χρησιμοποιούνται σε περίπτωση παραβίασης των θεμελιωδών δικαιωμάτων κατά τη διάρκεια αυτών των επιχειρήσεων.

Η συμφωνία περί καθεστώτος με την ΠΓΔΜ είναι η δεύτερη συμφωνία που συνάπτεται με τρίτη χώρα μετά από διαπραγματεύσεις που ολοκληρώθηκαν στο πλαίσιο μιας σειράς των διαπραγματεύσεων για τη σύναψη συμφωνιών περί καθεστώτος, οι οποίες ξεκίνησαν με τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων.

β. Η θέση του εισηγητή

Ο εισηγητής θεωρεί ότι η σύναψη επίσημων, νομικά δεσμευτικών συμφωνιών στο πλαίσιο της συνεργασίας με τρίτες χώρες, σε αντίθεση με τη σύναψη ανεπίσημης συμφωνίας εργασίας, είναι ζωτικής σημασίας για τη διασφάλιση της διαφάνειας, του δημόσιου ελέγχου και της δημοκρατικής εποπτείας της εν λόγω συνεργασίας. Ωστόσο, κάθε συμφωνία που συνάπτεται μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τρίτων χωρών σχετικά με δράσεις που υλοποιούνται από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής θα πρέπει να εξετάζεται προσεκτικά, να έχει προστιθέμενη αξία και να είναι απολύτως αναγκαία και αναλογική ως προς τον σκοπό και το περιεχόμενο.

Ως εκ τούτου, η σύναψη συμφωνιών περί καθεστώτος είναι ζωτικής σημασίας, όχι μόνο για να εξασφαλιστεί η διαφάνεια και η λογοδοσία της επιχειρησιακής συνεργασίας του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής με τρίτες χώρες, αλλά και για να εξασφαλιστεί ένα σαφές πλαίσιο για τη συνεργασία με τρίτες χώρες σχετικά με τη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ. Η περί καθεστώτος συμφωνία θα πρέπει επίσης

να διασφαλίζει την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων και να τονίζει το καθήκον των μελών της ομάδας να σέβονται πλήρως τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις ελευθερίες, ειδικότερα όσον αφορά την πρόσβαση στις διαδικασίες χορήγησης ασύλου, την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, την απαγόρευση των βασανιστηρίων και της απάνθρωπης ή εξευτελιστικής μεταχείρισης, το δικαίωμα στην ελευθερία, την αρχή της μη επαναπροώθησης και την απαγόρευση των ομαδικών απελάσεων, τα δικαιώματα του παιδιού και το δικαίωμα στον σεβασμό της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής εντός του πεδίου εφαρμογής της συμφωνίας. Επιπλέον, θα πρέπει να θεσπίζουν συστηματικά την υποχρέωση δημιουργίας και επιχειρησιακής εφαρμογής αποτελεσματικών μηχανισμών υποβολής καταγγελιών για τα θεμελιώδη δικαιώματα σύμφωνα με το άρθρο 72 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1624, οι οποίοι να κατοχυρώνουν τη δυνατότητα προσφυγής σε περίπτωση παραβίασης των θεμελιωδών δικαιωμάτων κατά τη διεξαγωγή επιχειρήσεων στο πλαίσιο της εν λόγω συνεργασίας.

Προκειμένου να διευκολυνθεί η λειτουργική και ορθή θέση σε λειτουργία του Οργανισμού στο μέλλον όσον αφορά τη συνεργασία σε τρίτες χώρες, πρέπει επίσης να λαμβάνονται πλήρως υπόψη στις μελλοντικές συμφωνίες η πλήρης τήρηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων, η προστασία των δεδομένων και ο σεβασμός της ιδιωτικής ζωής. Θα πρέπει πάντοτε να περιλαμβάνεται ένα ικανοποιητικό νομικό καθεστώς για τα μέλη της ομάδας, με σαφείς κανόνες ως προς την ποινική, την αστική και τη διοικητική ευθύνη, προκειμένου να διασφαλίζεται επαρκής λογοδοσία. Όσον αφορά τις μελλοντικές διαπραγματεύσεις για τη θέσπιση συμφωνιών περί καθεστώτος, ο εισηγητής ζητεί από την Επιτροπή να προβαίνει πάντα σε αξιολόγηση των ανθρωπίνων και θεμελιωδών δικαιωμάτων της οικείας τρίτης χώρας πριν από την έναρξη διαπραγματεύσεων και να κοινοποιεί αμέσως το αποτέλεσμα αυτής της αξιολόγησης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Σε ό,τι αφορά την ανάπτυξη του κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή στον τομέα της συνεργασίας με τρίτες χώρες, ο εισηγητής τονίζει ότι είναι σημαντικό να αποφεύγεται η διεύρυνση του πεδίου συνεργασίας με τρίτες χώρες πέραν εκείνων που μοιράζονται εξωτερικά χερσαία σύνορα με ένα κράτος μέλος, σύμφωνα με την εντολή του Οργανισμού για τη στήριξη των κρατών μελών στη διαχείριση των εξωτερικών συνόρων της ΕΕ.

Ενόψει της σύναψης μελλοντικών συμφωνιών περί καθεστώτος με τρίτες χώρες, ο εισηγητής καλεί την Επιτροπή να καταστήσει άμεσα διαθέσιμα και δημόσια όλα τα έγγραφα που είναι απαραίτητα ώστε το Κοινοβούλιο να φέρει σε πέρας το θεσμικό του έργο και να κινήσει τις σχετικές διαδικασίες έγκρισης σύμφωνα με το άρθρο 99 παράγραφοι 1 και 4, και το άρθρο 108 παράγραφος 7 του Κανονισμού του, συμπεριλαμβανομένων των προσχεδίων της συμφωνίας περί καθεστώτος πριν από τη σύναψή της. Με τον τρόπο αυτό θα διασφαλιστεί η διαφάνεια και ο κατάλληλος δημόσιος έλεγχος και η δημοκρατική εποπτεία των εν λόγω συμφωνιών.

Συμπερασματικά, ο εισηγητής θεωρεί ότι η προτεινόμενη συμφωνία περί καθεστώτος συνάδει με το υπόδειγμα συμφωνίας περί καθεστώτος, όπως προβλέπεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής, όσον αφορά το περιεχόμενο και τις διατάξεις που θα πρέπει να περιλαμβάνονται στην τελική συμφωνία.

Το Κοινοβούλιο ζητεί από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής, μόλις η παρούσα συμφωνία εισέλθει σε στάδιο εφαρμογής, να ενημερώσει αμέσως το

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για τις δραστηριότητες που διεξάγονται στο πλαίσιο της εφαρμογής της περί του καθεστώτος συμφωνίας και υπενθυμίζει στον Οργανισμό την υποχρέωσή του να περιλαμβάνει στις ετήσιες εκθέσεις του αξιολόγηση της συνεργασίας με τρίτες χώρες σύμφωνα με το άρθρο 54 παράγραφος 11 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1624.

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, ο εισηγητής συνιστά στο Κοινοβούλιο να εγκρίνει το κείμενο του σχεδίου απόφασης του Συμβουλίου.